

Ministerie van Buitenlandse Zaken  
t.a.v. minister Koenders en minister Ploumen  
Bezuidenhoutseweg 67  
2594 AC Den Haag

Amsterdam, 19 januari 2015

Betreft: de rol van ambassades in MVO-beleid

Geachte heer Koenders en mevrouw Ploumen,

Het MVO Platform<sup>1</sup> doet in deze brief een aantal suggesties voor beleid rond de promotie van MVO door ambassades. Onze suggesties hebben betrekking op enkele actuele beleidsprocessen, zoals de modernisering van het postennetwerk, de risicosectoren aanpak en economische missies.

De positieve resultaten van het ambassadebeleid waarover afgelopen jaren in diverse beleidsbrieven<sup>2</sup> werd geïnformeerd, zijn naar onze mening niet overtuigend. De Kamerbrief van 5 maart 2013 geeft een overzicht van MVO-activiteiten in 47 landen: het laat slechts één evenement per post per jaar zien. Dit gaat dan vaak om een brochure of bijeenkomst. De brief geeft geen informatie over bereik of opvolging van acties, noch over posten die niets ondernemen op het gebied van MVO. Daarnaast lijken de inspanningen vaak niet aan te sluiten bij de meest prangende maatschappelijke kwesties en blijft onduidelijk wat de impact is van het beleid op lokale omstandigheden.

Lidorganisaties van het MVO Platform hebben de ervaring dat de mate waarin ambassades bedrijven informeren over, en begeleiden in het respecteren van bijvoorbeeld mensenrechten sterk afhankelijk is van capaciteit en de persoonlijke inzet van ambassadepersoneel. Bovendien zijn er zorgen dat export bevorderende activiteiten steeds belangrijker worden en dat door de bezuinigingen vooral mensenrechtenattachés het onderspit delven.

Het MVO Platform onderschrijft uw doelstelling dat Nederland MVO en mensenrechten dient te bevorderen via het werk van de ambassades en doet daarom de volgende voorstellen:

### **MVO-richtlijnen**

Een intern document<sup>3</sup> van het ministerie van Buitenlandse Zaken geeft richtlijnen voor hoe ambassadepersoneel met MVO aan de slag kan. De richtlijnen bevatten goede elementen zoals: bedrijven bekend maken met de OESO-richtlijnen, bedrijven proactief over lokale mensenrechtenkwesties informeren en bedrijven in contact brengen met relevante vakbonden en NGO's, lokale stakeholders informeren over het Nationaal Contact Punt en MVO agenderen tijdens economische missies. De handleiding lijkt echter niet bekend onder ambassadepersoneel.

- ➔ De richtlijnen voor MVO dienen veel nadrukkelijker onder de aandacht worden gebracht bij ambassades. Ook dienen ze openbaar te worden. Daarmee worden de verwachtingen van de inzet van ambassades helder en kunnen resultaten worden beoordeeld.

<sup>1</sup> Het MVO Platform is een netwerk van 31 maatschappelijke organisaties en vakbonden actief op het terrein van internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen. <http://mvoplatform.nl/>

<sup>2</sup> Kamerbrief "Resultaten ambassades op het gebied van MVO" van 5 maart 2013, de Beleidsbrief "Respect en recht voor ieder mens" van 14 juni 2013 en het Nationaal Actieplan "Bedrijfsleven en Mensenrechten" 20 december 2013

<sup>3</sup> Interne documenten van ministerie van Buitenlandse zaken, MVO beleid en posten - aan de slag met MVO, 14 februari 2012, inclusief de bijlage Richtlijnen voor de posten: MVO, februari 2012

### **Exportbevordering**

Ambassades krijgen de opdracht om meer te doen aan exportbevordering, voor economische diplomatie wordt actief reclame gemaakt.<sup>4</sup> Bovendien wordt gedacht over betaalde dienstverlening aan bedrijven. Daarbij dient het zogenaamde “Deense model” als voorbeeld: bedrijven betalen ambassades om zakendeals te helpen realiseren, economische afdelingen van de ambassades werken met jaarlijkse targets en medewerkers krijgen een bonus als ze die halen.<sup>5</sup>

- ➔ Er dienen garanties te worden ingebouwd dat betaalde dienstverlening niet op gespannen voet komt te staan met (de promotie van) MVO, bijvoorbeeld door MVO in de voorwaarden en doelstellingen van alle export bevorderende beleid mee te nemen.
- ➔ In landen waar risico's groot zijn, moet voorlichting over maatschappelijke risico's en de aandacht voor genoegdoening van slachtoffers een expliciete taak van ambassades zijn.

### **Sectorconvenanten**

Het kabinet heeft dertien MVO-risicosectoren geïdentificeerd waarmee structurele verbetertrajecten in gang zullen worden gezet.<sup>6</sup> Naast inzet van de betrokken bedrijven en stakeholders zijn monitoring en maatregelen vanuit de overheid nodig. Ambassades kunnen bedrijven aan hun afspraken herinneren en dialoog faciliteren met lokale belanghebbenden door hun expertise van lokale omstandigheden.

- ➔ Ambassades dienen betrokken te worden bij sectorafspraken, in zowel een adviserende als stimulerende rol in de naleving van de afspraken.

### **Mensenrechtenbeleid**

Binnen het mensenrechtenbeleid<sup>7</sup> is voor 15 posten budget beschikbaar voor MVO-activiteiten. Over deze activiteiten wordt jaarlijks gerapporteerd aan het ministerie van Buitenlandse Zaken.<sup>8</sup> Deze rapportages zijn niet openbaar. Hierdoor ontbreekt transparantie over de resultaten van dit beleid. Ook uit de Beleidsbrief “Respect en recht voor ieder mens” van 14 juni 2013 wordt niet duidelijk hoe ambassades de lokale mensenrechtenissues kenbaar maken aan bedrijven.

- ➔ Rapportages van de posten over de resultaten van het gevoerde MVO-beleid dienen beschikbaar te worden voor de Tweede Kamer en het publiek zodat het mensenrechtenbeleid op transparante wijze geëvalueerd kan worden.

Wij hopen dat u onze visie op de rol van ambassades kunt meenemen in de verschillende beleidskeuzes. Wij zijn graag bereid aanvullende informatie te geven.

Vriendelijke groet,

Namens het MVO Platform,

Gisela ten Kate (0619018825)  
Suzan van der Meij

---

<sup>4</sup> Zie onder meer: <http://www.rijksoverheid.nl/nieuws/2014/07/07/kabinet-versterkt-dienstverlening-aan-internationale-ondernemers.html>

<sup>5</sup> Kamerbrief Ondernemen op Buitenlandse Markten (10 oktober 2013) <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2013/10/10/kamerbrief-over-ondernemen-op-buitenlandse-markten.html>

<sup>6</sup> Kamerbrief met reactie op het eindrapport MVO Sector Risico Analyse (19 november 2014) <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2014/11/19/kamerbrief-met-reactie-op-het-eindrapport-mvo-sector-risico-analyse.html>

<sup>7</sup> Ministerie van Buitenlandse zaken, Verantwoordelijk voor vrijheid, 2011

<sup>8</sup> Interne instructies van het ministerie van Buitenlandse Zaken: ‘Posten actief met maatschappelijk verantwoord ondernemen - verzoek om activiteitenoverzicht’, 22 mei 2012